

II

*(Meddelanden)*MEDDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, BYRÅER
OCH ORGAN

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Tillfällig ram för statliga stödåtgärder till stöd för ekonomin under det pågående utbrottet av covid-19

(2020/C 91 I/01)

1. COVID-19-UTBROTTET, EFFEKTERNA PÅ EKONOMIN OCH BEHOVET AV TILLFÄLLIGA ÅTGÄRDER

1.1. Covid-19-utbrottet och effekterna på ekonomin

1. Covid-19-utbrottet är en allvarlig folkhälsokris som hotar både människor och samhällen. Fall av infektioner finns nu i samtliga EU-medlemsstater. Därutöver är det också en kraftig chock för både unionens ekonomi och den globala ekonomin, varför det är helt avgörande att medlemsstaternas och EU-institutionernas reaktioner samordnas för att mildra de negativa effekterna på EU:s ekonomi.
2. Krisen påverkar ekonomin på olika sätt. Det rör sig om en utbudschock till följd av störningar i leveranskedjorna, en efterfrågechock på grund av lägre efterfrågan i konsumentledet och de negativa effekterna av osäkerheten kring investeringsplaner och följderna av likviditetsbegränsningar för företagen.
3. Olika inneslutningsåtgärder har vidtagits av medlemsstaterna, till exempel åtgärder för sociala avstånd, reserestriktioner, karantänsbeslut och nedstängningar. Syftet med dessa åtgärder är att få en så kort och begränsad chockverkan som möjligt. Sådana åtgärder påverkar genast både tillgångs- och efterfrågesidan. Dessutom drabbas både företag och deras anställda, särskilt inom sektorerna hälsa, kultur, detaljhandel och transport. Utöver covid-19-utbrottets omedelbara effekter på rörligheten och handeln, påverkas också alla sorters företag inom alla sektorer i allt högre grad. Detta gäller såväl små och medelstora företag som stora företag. Följderna är också kännbara på de globala finansmarknaderna, i synnerhet på likviditetsområdet. Dessa effekter kommer inte att inskränka sig till en viss medlemsstat och de kommer att ha en störande inverkan på hela unionens ekonomi.
4. Under de exceptionella omständigheterna till följd av covid-19-utbrottet kan alla sorters företag drabbas av allvarlig likviditetsbrist. Både solventa och mindre solventa företag kan ställas inför plötslig likviditetsbrist eller inga likvida medel överhuvudtaget. Små och medelstora företag är utsatta för särskilda risker. Sådana problem kan både på kort och medellång sikt allvarligt påverka den ekonomiska situationen för många sunda företag och deras anställda. Samtidigt kan påverkan också bli långsiktig om företagets överlevnad äventyras.
5. Genom sin förmåga att upprätthålla kreditflödet till ekonomin spelar banker och andra finansiella intermediärer en nyckelroll i hanteringen av covid-19-utbrottets effekter. Om flödet av krediter starkt begränsas, kommer näringsverksamheten att kraftigt avta eftersom företagen får svårt att betala sina leverantörer och anställda. Mot bakgrund av detta är det lämpligt att låta medlemsstaterna vidta åtgärder för att uppmuntra kreditinstitut och andra finansiella intermediärer att fortsatt fullgöra sin uppgift för att stödja näringsverksamheten i EU också i fortsättningen.

6. Allt stöd som beviljas av medlemsstaterna, i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget och med hänvisning till detta meddelande till företagen, och som kanaliseras via banker i egenskap av finansiella intermediärer, gör att dessa företag direkt gynnas. Sådant stöd syftar inte till att bevara eller återställa bankernas bärkraft, likviditet eller solvens. Det stöd som medlemsstaterna beviljar banker i enlighet med artikel 107.2 b i EUF-fördraget för att kompensera direkt skada till följd av covid-19-utbrottet ⁽¹⁾ syftar heller inte till att bevara eller återställa ett instituts eller en enhets bärkraft, likviditet eller solvens. Därför skulle sådant stöd inte betraktas som extraordinärt offentligt finansiellt stöd vare sig enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU ⁽²⁾, eller Europaparlamentets och rådets förordning 806/2014 ⁽³⁾ (förordningen om en gemensam resolutionsmekanism), och det skulle heller inte bedömas enligt reglerna om statligt stöd ⁽⁴⁾ till banksektorn ⁽⁵⁾.
7. Om bankerna på grund av covid-19-utbrottet skulle behöva direkt stöd i form av rekapitalisering av likviditeten eller åtgärder för övertagande av värdeminskade tillgångar, måste det bedömas om åtgärden uppfyller villkoren i artikel 32.4 d i, ii eller iii i direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. Om dessa villkor är uppfyllda blir frågan om huruvida ett institut ska anses falla eller sannolikt kunna falla betydelslös. I den mån sådana åtgärder avser problem med koppling till covid-19-utbrottet skulle de anses falla under punkt 45 i meddelandet om banker från 2013 ⁽⁶⁾, som innehåller ett undantag från kravet på bördefördelning mellan aktieägare och borgenärer med efterställda fordringar.
8. Företagen riskerar inte bara att drabbas av otillräcklig likviditet, utan kan också bli utsatta för betydande skada till följd av covid-19-utbrottet. Covid-19-utbrottets exceptionella karaktär innebär att sådana skador inte kunde ha förutsetts samt att de är av betydande omfattning och därmed försätter företag i en situation som kraftigt avviker från de marknadsvillkor på vilka de normalt verkar. Även sunda företag som är väl förberedda på de risker som är förknippade med den normala affärsverksamheten kan under dessa exceptionella omständigheter utsättas för sådana svårigheter att deras bärkraft kan komma att undergrävas.
9. Covid-19-utbrottet ökar risken för en allvarlig konjunkturedgång med effekter på ekonomin i hela EU, vilket skulle slå hårt mot såväl företag som arbetsmarknad och hushåll. Därför behövs välriktade offentliga stödinsatser för att säkerställa tillräcklig likviditet på marknaderna, motverka skador på sunda företag och bevara näringsverksamhetens kontinuitet såväl under som efter covid-19-utbrottet. Med tanke på EU-budgetens begränsade storlek kommer den huvudsakliga reaktionen att komma från medlemsstaternas nationella budgetar. Tack vare EU:s regler om statligt stöd kan medlemsländerna vidta snabba och effektiva åtgärder till stöd för människor och företag, särskilt de små och medelstora, som drabbas av ekonomiska svårigheter på grund av covid-19-utbrottet.

⁽¹⁾ Medlemsstaterna kan anmäla sådant stöd och kommissionen kommer att bedöma det enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget.

⁽²⁾ EUT L 173, 12.6.2014, s. 190.

⁽³⁾ EUT L 225, 30.7.2014, artikel 3.1.29 i förordningen om en gemensam resolutionsmekanism.

⁽⁴⁾ Meddelande från kommissionen om rekapitalisering av finansinstitut under den rådande finanskrisen: begränsning av stödet till minsta möjliga och garantier mot otillbörlig snedvridning av konkurrensen (EUT C 10, 15.1.2009, s. 2), meddelande från kommissionen om behandlingen av värdeminskade tillgångar inom gemenskapens finansiella sektor (EUT C 72, 26.3.2009, s. 1), meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd (EUT C 195, 19.8.2009, s. 9), meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2011, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av finanskrisen (EUT C 329, 7.12.2010, s. 7), meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av finanskrisen (EUT C 356, 6.12.2011, s. 7) och meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (bankmeddelandet från 2013) (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Åtgärder till stöd för kreditinstitut eller andra finansinstitut som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, som faller utanför detta meddelande eller inte omfattas av artikel 107.2 b i EUF-fördraget, måste anmälas till kommissionen och ska bedömas enligt de regler om statligt stöd som gäller banksektorn.

⁽⁶⁾ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

1.2. Behovet av nära samordning på EU-nivå av nationella stödåtgärder

10. Syftet med en riktad och proportionerlig tillämpning av EU:s kontroll av statligt stöd är dels att säkerställa verksamma nationella stödåtgärder till hjälp för berörda företag under covid-19-utbrottet, dels att företagen ska kunna återhämta sig från nuvarande situation, samtidigt som man beaktar vikten av att förverkliga både den gröna och digitala omvandlingen i enlighet med EU:s mål. På samma sätt innebär EU:s kontroll av statligt stöd en garanti för att EU:s inre marknad inte fragmenteras och att principen om lika villkor förblir oförändrad. Tack vare den inre marknadens integritet kommer också återhämtningen att gå snabbare. Därigenom undviks skadliga subventionskapplöpningar, som skulle ge medlemsstater med god ekonomi möjlighet att övertrumfa sina grannländer på bekostnad av sammanhållningen inom unionen.

1.3. Behovet av lämpliga statliga stödåtgärder

11. I detta meddelande fastslås vilka möjligheter som enligt EU:s regler står medlemsstaterna till buds för att säkerställa likviditeten i och tillgången till finansiering för företagen när staterna vidtar övergripande insatser för att hantera covid-19-utbrottets effekter på sina ekonomier. Detta gäller särskilt insatser för små och medelstora företag som drabbas av plötslig likviditetsbrist under denna period, så att de kan återhämta sig från nuvarande situation.
12. I sitt meddelande *Samordnad ekonomisk reaktion på covid-19-utbrottet* av den 13 mars 2020 ⁽⁷⁾ beskriver kommissionen vilka olika möjligheter medlemsstaterna har att, utanför tillämpningsområdet för EU:s kontroll av statligt stöd, vidta åtgärder utan kommissionens inblandning. Dessa stödåtgärder kan beviljas alla företag i form av lönesubventioner, uppskov med betalning av företagsskatter, moms eller sociala avgifter, ekonomiskt stöd direkt till konsumenter för inställda tjänster eller för att återbetala biljetter som inte ersätts av de berörda operatörerna.
13. Medlemsstaterna kan också, utan kommissionens inblandning, utforma stödåtgärder i enlighet med den allmänna gruppundantagsförordningen ⁽⁸⁾.
14. På grundval av artikel 107.3 c i EUF-fördraget och i enlighet med vad som närmare anges i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering kan medlemsstaterna dessutom anmäla stödordningar till kommissionen för att tillgodose akuta likviditetsbehov och stödja företag som står inför ekonomiska svårigheter, även sådana som orsakas eller förvärras av covid-19-utbrottet ⁽⁹⁾.
15. På grundval av artikel 107.2 b i EUF-fördraget kan medlemsstaterna vidare också kompensera företag i sektorer som drabbats särskilt hårt av utbrottet (t.ex. transport-, turism-, kultur- och hotellbranschen samt detaljhandeln) och/eller arrangörer av inställda evenemang för skada till följd av eller direkt orsakad av utbrottet. Medlemsstaterna kan anmäla sådana åtgärder för avhjälpande av skada och kommissionen kommer att bedöma dem direkt enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget ⁽¹⁰⁾. "Engångsvillkoret" ⁽¹¹⁾ i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering omfattar inte stöd som kommissionen förklarar förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget, eftersom den typen av stöd inte är "undsättningsstöd, omstrukturingsstöd eller tillfälligt omstrukturer-

⁽⁷⁾ Kommissionens meddelande till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken och eurogruppen *Samordnad ekonomisk reaktion på Covid-19-utbrottet*, COM(2020) 112 final, 13 mars 2020.

⁽⁸⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽⁹⁾ Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (EUT C 249, 31.7.2014, s. 1). Kommissionen har godkänt olika stödordningar i nio medlemsstater.

⁽¹⁰⁾ Se exempelvis kommissionens beslut SA. 56685, Danmark - Stödordning för ersättning vid inställda evenemang i samband med covid-19.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202011/285054_2139535_70_2.pdf.

⁽¹¹⁾ Se avsnitt 3.6.1 i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering.

ingsstöd” i den mening som avses i punkt 71 i undsättnings- och omstruktureringsriktlinjerna. Därför får medlemsstaterna enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget kompensera företag för skador som är direkt orsakade av covid-19-utbrottet, även om företagen redan fått stöd enligt riktlinjerna för undsättning och omstrukturering.

16. För att komplettera de ovan nämnda möjligheterna fastställer kommissionen i detta meddelande ytterligare tillfälliga statliga stödåtgärder som den anser förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget, vilka kan godkännas mycket skyndsamt efter anmälan av berörd medlemsstat. Vidare förblir det möjligt att anmäla alternativa insatser – både stödordningar och individuella åtgärder. Syftet med detta meddelande är att fastställa en ram som gör det möjligt för medlemsstaterna att hantera de svårigheter som företagen för närvarande står inför, samtidigt som den inre marknads integritet bevaras och lika villkor säkerställs.

2. TILLÄMPLIGHET AV ARTIKEL 107.3 B I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT

17. Enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget får kommissionen förklara stöd förenligt med den inre marknaden ”för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi”. I detta sammanhang har unionsdomstolarna slagit fast att störningen måste påverka hela eller en viktig del av ekonomin i den berörda medlemsstaten och inte endast ekonomin i en av dess regioner eller inom en del av dess territorium. Denna slutsats ligger dessutom i linje med nödvändigheten av att göra en restriktiv tolkning av en undantagsbestämmelse som artikel 107.3 b i EUF-fördraget ⁽¹²⁾. Kommissionen har konsekvent tillämpat denna tolkning i sin beslutspraxis ⁽¹³⁾.
18. Med hänsyn till att covid-19-utbrottet påverkar alla medlemsstater och att de åtgärder för att begränsa spridningen som medlemsstaterna har vidtagit påverkar företagen, anser kommissionen att statligt stöd är berättigat och kan förklaras förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget under en begränsad tid, för att avhjälpa den likviditetsbrist som företag drabbats av och säkerställa att de störningar som orsakats av covid-19-utbrottet inte undergräver företags livskraft, särskilt små och medelstora företag.
19. I detta meddelande redogör kommissionen för de förenlighetsvillkor som den i princip kommer att tillämpa på det stöd som medlemsstaterna beviljar enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget. Medlemsstaterna måste därför visa att de statliga stödåtgärder som anmäls till kommissionen i enlighet med detta meddelande är nödvändiga, lämpliga och proportionella för att avhjälpa en allvarlig störning i den berörda medlemsstatens ekonomi och att samtliga villkor i detta meddelande iaktas fullt ut.
20. Stöd som beviljas enligt avsnitt 3.1 får kumuleras antingen med stöd enligt avsnitt 3.2 eller med stöd enligt avsnitt 3.3 och med stöd enligt avsnitt 3.5 i detta meddelande ⁽¹⁴⁾.

3. TILLFÄLLIGA STATLIGA STÖDÅTGÄRDER

3.1. Stöd i form av direkta bidrag, återbetalningspliktiga förskott eller skatteförmåner

21. Utöver de befintliga möjligheter som grundas på artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan tillfälliga begränsade stödbelopp till företag som plötsligt befinner sig i en situation med likviditetsbrist eller inga likvida medel överhuvudtaget vara en lämplig, nödvändig och riktad lösning under rådande omständigheter.

⁽¹²⁾ De förenade målen T-132/96 och T-143/96, Freistaat Sachsen, Volkswagen AG och Volkswagen Sachsen GmbH/Europeiska kommissionen, ECLI:EU:T:1999:326, punkt 167.

⁽¹³⁾ Kommissionens beslut 98/490/EG i ärende C 47/96, Crédit Lyonnais (EGT L 221, 8.8.1998, s. 28), punkt 10.1, kommissionens beslut 2005/345/EG i ärende C 28/02, Bankgesellschaft Berlin (EUT L 116, 4.5.2005, s. 1), punkt 153 och följande, och kommissionens beslut 2008/263/EG i ärende C 50/06 BAWAG (EUT L 83, 26.3.2008, s. 7), punkt 166. Se kommissionens beslut i ärende NN 70/07, Northern Rock (EUT C 43, 16.2.2008, s. 1), kommissionens beslut i ärende NN 25/08, undsättningsstöd till Risikoabschirmung WestLB (EUT C 189, 26.7.2008, s. 3), kommissionens beslut av den 4 juni 2008 i ärende om statligt stöd C 9/08 SachsenLB (EUT L 104, 24.4.2009, s. 34) samt kommissionens beslut av den 16 juni 2017 i ärende SA.32544 (2011/C) omstrukturering av Trainose S. A (EUT L 186, 24.7.2018, s. 25).

⁽¹⁴⁾ De tillfälliga stödåtgärder som föreskrivs i detta meddelande kan kumuleras med stöd som omfattas av förordningen om stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013).

22. Kommissionen kommer att betrakta sådant statligt stöd som förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget under förutsättning att följande villkor uppfylls (de särskilda bestämmelserna för sektorerna för primär jordbruksproduktion, fiskeri och vattenbruk anges i punkt 23):
- a. Stödet överstiger inte 800 000 euro per företag i form av direkta bidrag, återbetalningspliktiga förskott eller skatte- eller betalningsförmåner. Alla siffror måste anges i bruttobelopp, dvs. före avdrag för skatter och avgifter.
 - b. Stödet beviljas på grundval av en ordning med en beräknad budget.
 - c. Stödet får beviljas företag som inte befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen ⁽¹⁵⁾) den 31 december 2019; det får beviljas företag som inte befinner sig i svårigheter och/eller företag som inte befann sig i svårigheter den 31 december 2019 men som haft svårigheter eller råkade i svårigheter därefter som en följd av covid-19-utbrottet.
 - d. Stödet beviljas senast den 31 december 2020 ⁽¹⁶⁾.
 - e. Stöd som beviljas företag som är verksamma inom förädling och saluföring av jordbruksprodukter ⁽¹⁷⁾ är villkorat av att det inte helt eller delvis överförs till primärproducenter, och det fastställs inte på grundval av priset på eller kvantiteten av produkter som köps in från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen.
23. Genom undantag från punkt 22 gäller för jordbruks-, fiskeri- och vattenbrukssektorerna följande särskilda villkor:
- a. Stödet överstiger inte 120 000 euro per företag som är verksamt inom fiskeri- och vattenbrukssektorn ⁽¹⁸⁾ eller 100 000 euro per företag som är verksamt inom primär produktion av jordbruksprodukter ⁽¹⁹⁾. Alla siffror måste anges i bruttobelopp, dvs. före avdrag för skatter och avgifter.
 - b. Stöd till företag som är verksamma inom primär produktion av jordbruksprodukter får inte fastställas på grundval av priset på eller kvantiteten av produkter som släpps ut på marknaden.
 - c. Stöd till företag som är verksamma inom fiskeri- och vattenbrukssektorn berör inte någon av de kategorier av stöd som avses i artikel 1.1 a–k i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 ⁽²⁰⁾.
 - d. Om ett företag är verksamt inom flera sektorer där olika högsta belopp är tillämpliga i enlighet med punkterna 22. a och 23 a, säkerställer den berörda medlemsstaten på lämpligt sätt, till exempel genom åtskiljande av räkenskaperna, att de relevanta taken iaktas för var och en av dessa verksamheter och att det högsta möjliga beloppet inte överstigs totalt.
 - e. Alla övriga villkor i punkt 22 gäller. ⁽²¹⁾

⁽¹⁵⁾ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Om stödet ges i form av skatteförmåner gäller denna tidsfrist inte, och stödet anses ha beviljats när 2020 års skattedeklaration ska lämnas in.

⁽¹⁷⁾ Enligt definitionen i artikel 2.6 och 2.7 i kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 av den 25 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 193, 1.7.2014, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Produkter som förtecknas i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1184/2006 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 104/2000 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Alla varor som förtecknas i bilaga I till EUF-fördraget med undantag för produkterna från fiskeri- och jordbrukssektorerna, jfr fotnot 18.

⁽²⁰⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (EUT L 90, 28.6.2014, s. 45).

⁽²¹⁾ Hänvisningen till definitionen av "företag i svårigheter" i punkt 22 c och fotnoterna 15 och 30 ska förstås som en hänvisning till definitionerna i artikel 2.14 i förordning (EU) nr 702/2014 och artikel 3.5 i förordning (EU) nr 1388/2014.

3.2. Stöd i form av garantier för lån

24. För att säkerställa tillgång till likviditet för företag som har drabbats av en plötslig likviditetsbrist, kan offentliga garantier för lån för en begränsad tid och ett begränsat lånebelopp vara en lämplig, nödvändig och riktad lösning under rådande omständigheter.
25. Kommissionen kommer att betrakta sådant statligt stöd i form av nya offentliga garantier för lån som förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget under följande förutsättningar:

- a. Garantavgifter fastställs på en miniminivå enligt följande:

Typ av mottagare	Kreditriskmarginal för ett lån med 1 års löptid	Kreditriskmarginal för ett lån med 2-3 års löptid	Kreditriskmarginal för ett lån med 4-6 års löptid
Små och medelstora företag	25 räntepunkter	50 räntepunkter	100 räntepunkter
Stora företag	50 räntepunkter	100 räntepunkter	200 räntepunkter

- b. Som ett alternativ får medlemsstaterna anmäla ordningar som grundar sig på ovanstående tabell men där löptid, prissättning och garantitäckning kan anpassas (t.ex. lägre garantitäckning som uppväger en längre löptid).
- c. Garantin beviljas senast den 31 december 2020.
- d. För lån med löptid bortom den 31 december 2020 överstiger lånets kapitalbelopp inte
- det dubbla beloppet av stödmottagarens årliga lönekostnader (inklusive sociala avgifter samt kostnader för personal som arbetar i företaget men formellt avlönas av underleverantörer) för 2019, eller för det senaste tillgängliga året; för företag som bildas från och med den 1 januari 2019 får det maximala lånebeloppet inte vara större än de förväntade årliga lönekostnaderna under de två första verksamhetsåren, eller
 - 25 % av mottagarens totala omsättning under 2019, eller
 - med lämplig motivering och på grundval av ett självintygande från mottagaren om dess likviditetsbehov⁽²²⁾, får lånebeloppet höjas för att täcka likviditetsbehoven från tidpunkten för beviljandet för de kommande 18 månaderna för små och medelstora företag och för de kommande 12 månaderna för stora företag.
- e. För lån med löptid fram till och med den 31 december 2020 får lånets kapitalbelopp vara större än vad som anges i punkt 25 d, med lämplig motivering och under förutsättning att det säkerställs att stödet är proportionerligt.
- f. Garantins varaktighet är begränsad till högst sex år och den offentliga garantin överstiger inte
- 90 % av lånets kapitalbelopp, om förlusterna bärs proportionellt och på samma villkor för kreditinstitutet och staten, eller
 - 35 % av lånets kapitalbelopp, om förluster först bärs av staten och endast därefter av kreditinstitutet (dvs. en första-förlustgaranti), och
 - i båda dessa fall, när lånets storlek minskar med tiden, till exempel på grund av att lånet börjar återbetalas, måste det garanterade beloppet minska proportionellt.
- g. Garantin får avse både investerings- och rörelsekapitallån.
- h. Garantin får beviljas företag som inte befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen⁽²³⁾) den 31 december 2019; den får beviljas företag som inte befinner sig i svårigheter och/eller företag som inte befann sig i svårigheter den 31 december 2019 men som haft svårigheter eller råkade i svårigheter därefter som en följd av covid-19-utbrottet.

⁽²²⁾ Likviditetsplanen får omfatta både rörelsekapital och investeringskostnader.

⁽²³⁾ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).

3.3. Stöd i form av subventionerade räntor för lån

26. För att säkerställa att företag som har drabbats av en plötslig likviditetsbrist har tillgång till likviditet kan subventionerade räntesatser under en begränsad period och för begränsade lånebelopp vara en lämplig, nödvändig och riktad lösning under rådande omständigheter. Stöd som beviljats enligt avsnitten 3.2 och 3.3 får inte kumuleras för samma underliggande kapitalbelopp.

27. Kommissionen kommer att betrakta statligt stöd i form av subventioner vid offentliga lån som förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

a. Lånen får beviljas till en lägre räntesats som minst motsvarar basräntan (IBOR 1 år eller motsvarande offentliggjord av kommissionen ⁽²⁴⁾) som gäller den 1 januari 2020 plus kreditriskmarginaler enligt tabellen nedan:

Typ av mottagare	Kreditriskmarginal för ett lån med 1 års löptid	Kreditriskmarginal för ett lån med 2–3 års löptid	Kreditriskmarginal för ett lån med 4–6 års löptid
Små och medelstora företag	25 räntepunkter ⁽²⁵⁾	50 räntepunkter ⁽²⁶⁾	100 räntepunkter
Stora företag	50 räntepunkter	100 räntepunkter	200 räntepunkter

b. Som ett alternativ får medlemsstaterna anmäla ordningar som grundar sig på ovanstående tabell men där löptid, prissättning och garantitäckning kan anpassas (t.ex. lägre garantitäckning som uppväger en längre löptid).

c. Låneavtalen undertecknas senast den 31 december 2020 och är begränsade till högst sex år.

d. För lån med löptid bortom den 31 december 2020 överstiger lånets kapitalbelopp inte

i. det dubbla beloppet av stödmottagarens årliga lönekostnader (inklusive sociala avgifter samt kostnader för personal som arbetar i företaget men formellt avlönas av underleverantörer) för 2019 eller det senaste tillgängliga året; för företag som bildas från och med den 1 januari 2019 får det maximala lånebeloppet inte vara större än de förväntade årliga lönekostnaderna under de två första verksamhetsåren, eller

ii. 25 % av mottagarens totala omsättning under 2019, eller

iii. med lämplig motivering och på grundval av ett självintygande från mottagaren om dess likviditetsbehov ⁽²⁷⁾ får lånebeloppet höjas för att täcka likviditetsbehovet från tidpunkten för beviljandet för de kommande 18 månaderna för små och medelstora företag och för de kommande 12 månaderna för stora företag.

e. För lån med löptid fram till och med den 31 december 2020 får lånebeloppet vara större än vad som anges i punkt 27 d med lämplig motivering och under förutsättning att stödåtgärdens proportionalitet förblir säkerställd.

f. Lånet får avse både investerings- och rörelsekapitalbehov.

g. Lånet får beviljas företag som inte befann sig i svårigheter (i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen ⁽²⁸⁾) den 31 december 2019. Det får beviljas företag som inte befinner sig i svårigheter och/eller företag som inte befann sig i svårigheter den 31 december 2019, men som har haft svårigheter eller råkade i svårigheter därefter till följd av covid-19-utbrottet.

⁽²⁴⁾ Basräntan beräknad i enlighet med kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor (EUT C 14, 19.1.2008, s. 6) och som finns på GD Konkurrens webbplats https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

⁽²⁵⁾ Den lägsta sammanlagda räntesatsen (basränta plus kreditriskmarginaler) måste vara minst 10 räntepunkter per år.

⁽²⁶⁾ Den lägsta sammanlagda räntesatsen (basränta plus kreditriskmarginaler) måste vara minst 10 räntepunkter per år.

⁽²⁷⁾ Likviditetsbehoven får omfatta både rörelsekapital och investeringskostnader.

⁽²⁸⁾ Enligt definitionen i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

3.4. Stöd i form av garantier och lån via kreditinstitut eller andra finansinstitut

28. Stöd i form av offentliga garantier och sänkta räntesatser i enlighet med avsnitt 3.2 och avsnitt 3.3 i detta meddelande kan ges till företag som har drabbats av en plötslig likviditetsbrist, direkt eller genom kreditinstitut och andra finansinstitut som finansiella intermediärer. I det senare fallet gäller de villkor som anges nedan.
29. Även om sådant stöd direkt riktar sig till företag med en plötslig likviditetsbrist och inte till kreditinstitut eller andra finansinstitut kan det även utgöra en indirekt fördel för de sistnämnda. Ett sådant indirekt stöd har dock inte som mål att bevara eller återställa kreditinstitutens bärkraft, likviditet eller solvens. Kommissionen anser därför att sådant stöd inte bör betraktas som extraordinärt offentligt finansiellt stöd i enlighet med artikel 2.1.28 i BRRD (krishanteringsdirektivet) och artikel 3.1.29 i förordningen om en gemensam resolutionsmekanism, och bör inte bedömas enligt reglerna om statligt stöd för banksektorn ⁽²⁹⁾.
30. Under alla omständigheter är det lämpligt att införa vissa skyddsåtgärder när det gäller eventuellt indirekt stöd till kreditinstitut eller andra finansinstitut för att begränsa otillbörlig snedvridning av konkurrensen.
31. Kreditinstitut eller andra finansinstitut bör i största möjliga utsträckning föra vidare fördelarna med den offentliga garantin eller de subventionerade räntesatserna på lån till de slutliga stödmottagarna. Den finansiella intermediären ska kunna visa att den har en mekanism som säkerställer att fördelarna i största möjliga utsträckning förs vidare till de slutliga stödmottagarna i form av större finansieringsvolym, mer riskfyllda portföljer, lägre krav på säkerheter, lägre garantiavgifter eller lägre räntesatser. Om det finns en rättslig skyldighet att förlänga löptiden för befintliga lån till små och medelstora företag får inga garantiavgifter tas ut.

3.5. Kortfristig exportkreditförsäkring

32. Enligt kommissionens meddelande om kortfristig exportkreditförsäkring ⁽³⁰⁾ får marknadsmässiga risker inte omfattas av exportkreditförsäkring med stöd från medlemsstaterna ⁽³¹⁾. Till följd av det pågående utbrottet kan det inte uteslutas att skydd mot marknadsmässiga risker tillfälligt kan vara otillgängligt i vissa länder ⁽³²⁾.
33. I detta sammanhang får medlemsstaterna påvisa marknadsbristen genom att lägga fram tillräckliga bevis för att skydd mot risker inte finns tillgängligt på den privata försäkringsmarknaden. Användningen av det undantag avseende icke-marknadsmässiga risker som avses i punkt 18 d i meddelandet om kortfristig exportkreditförsäkring kommer under alla omständigheter att anses vara berättigad om
 - a. ett stort välkänt internationellt privat exportkreditförsäkringsföretag och ett nationellt kreditförsäkringsföretag lägger fram bevis för att ett sådant skydd inte står till buds, eller
 - b. om minst fyra etablerade exportörer i medlemsstaten i fråga lägger fram bevis för att försäkringsgivare vägrat tillhandahålla skydd för specifika transaktioner.

4. ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING

34. Medlemsstaterna måste offentliggöra relevant information ⁽³³⁾ om varje individuellt stöd som beviljas enligt detta meddelande på den övergripande webbplatsen för statligt stöd inom 12 månader från beviljandet.

⁽²⁹⁾ Se punkt 6 i denna tillfälliga ram.

⁽³⁰⁾ EUT C 392, 19.12.2012, s. 1.

⁽³¹⁾ Marknadsmässiga risker är kommersiella och politiska risker vad avser offentliga och icke-offentliga gäldenärer som är etablerade i de länder som förtecknas i bilagan till meddelandet om kortfristig exportkreditförsäkring, med en maximal riskperiod på mindre än två år.

⁽³²⁾ I avsnitt 4.2 i meddelandet om kortfristig exportkreditförsäkring beskrivs undantagen från definitionen av marknadsmässiga risker för risker som tillfälligt inte är marknadsmässiga, och i avsnitt 4.3 fastställs villkoren för att erbjuda täckning av risker som tillfälligt inte är marknadsmässiga. Avsnitt 5 rör procedurfrågor, särskilt i vilka fall det krävs en anmälan och vilken typ av bevis som krävs.

⁽³³⁾ Med hänvisning till den information som krävs enligt bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014, bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 och bilaga III till kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014.

35. Medlemsstaterna måste lämna in årliga rapporter till kommissionen ⁽³⁴⁾.
36. Senast den 31 december 2020 måste medlemsstaterna förse kommissionen med en förteckning över åtgärder som vidtagits inom ramen för stödordningar som godkänts på grundval av detta meddelande.
37. Medlemsstaterna måste se till att detaljerade register förs över beviljat stöd som omfattas av detta meddelande. Sådana register, som ska innehålla alla de uppgifter som är nödvändiga för att fastställa om de nödvändiga villkoren har uppfyllts, måste bevaras i tio år efter stödets beviljande och översändas till kommissionen på begäran.
38. Kommissionen kan kräva ytterligare upplysningar om det beviljade stödet för att kontrollera om villkoren i kommissionens beslut om att godkänna stödåtgärden har uppfyllts.

5. SLUTBESTÄMMELSER

39. Kommissionen tillämpar detta meddelande från och med den 19 mars 2020, med beaktande av de ekonomiska konsekvenserna av covid-19-utbrottet, som krävde omedelbara åtgärder. Meddelandet motiveras av de aktuella exceptionella omständigheterna och kommer inte att tillämpas efter den 31 december 2020. Kommissionen kan komma att ändra meddelandet före detta datum på grundval av viktiga konkurrenspolitiska eller ekonomiska överväganden. I fall där det kan vara till hjälp kan kommissionen dessutom ytterligare klargöra sitt synsätt i vissa frågor.
40. Kommissionen tillämpar bestämmelserna i detta meddelande på alla relevanta anmälda åtgärder från och med den 19 mars 2020, även om åtgärderna anmäldes före det datumet.
41. I enlighet med kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt ⁽³⁵⁾ tillämpar kommissionen följande när det är fråga om icke-anmält stöd:
 - a. Detta meddelande, om stödet beviljats efter den 1 februari 2020.
 - b. De bestämmelser som var tillämpliga när stödet beviljades, i övriga fall.
42. Kommissionen ska, i nära samarbete med de berörda medlemsstaterna, se till att beslut antas snabbt efter det att en fullständig anmälan har gjorts av åtgärder som omfattas av detta meddelande. Medlemsstaterna bör så tidigt och utförligt som möjligt underrätta kommissionen om sina avsikter och anmäla planer på att införa sådana åtgärder. Kommissionen kommer att ge vägledning och stöd till medlemsstaterna i denna process.

⁽³⁴⁾ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁵⁾ EGT C 119, 22.5.2002, s. 22.